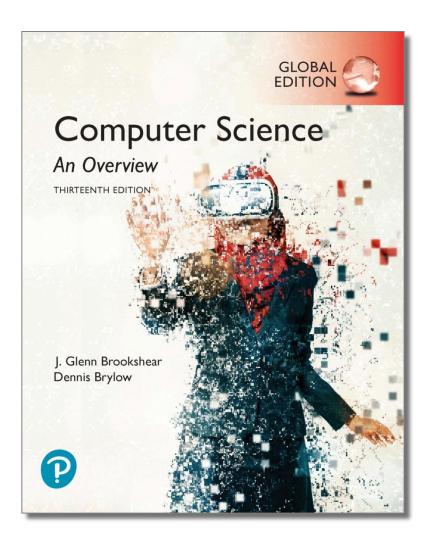
Bilgisayar Bilimine Giriş

13. Baskı, Global Edition

Bölüm 7

Yazılım Mühendisliği

7.1 Yazılım Mühendisliği Bilim Dalı

- Yazılım Mühendisliği, büyük ve karmaşık yazılım sistemleri geliştirmek için yol gösterici prensipler arayan bir bilgisayar bilimleri dalıdır.
- Yazılım mühendisliği ile diğer mühendislikler arasında fark var!
  - Ölçütler yetersiz
  - Maliyet tahmini
  - Karmaşıklık hesabı
  - Yazılım kalite ölçümü
  - Çalışan performansı/kalite ölçümü
- Profesyonel Kuruluşlar: ACM, IEEE vb.
  - Standartlar


```
int getRandomNumber()
{
    return 4; // chosen by fair dice roll.
    // guaranteed to be random.
}
```

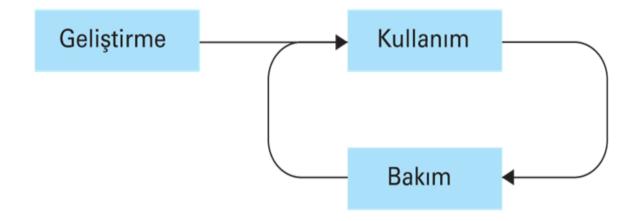

7.2 Yazılımın Yaşam Döngüsü

- Yazılım geliştirmeye çaba harcamak, değişiklikler gerektiğinde muazzam bir fark yaratabilir
- Üretilip bırakılmış ürünlerin aksine, güncelleme ve düzeltme gerektirir
- Bakım için ise programı ve içeriğini anlayan biri gerekir

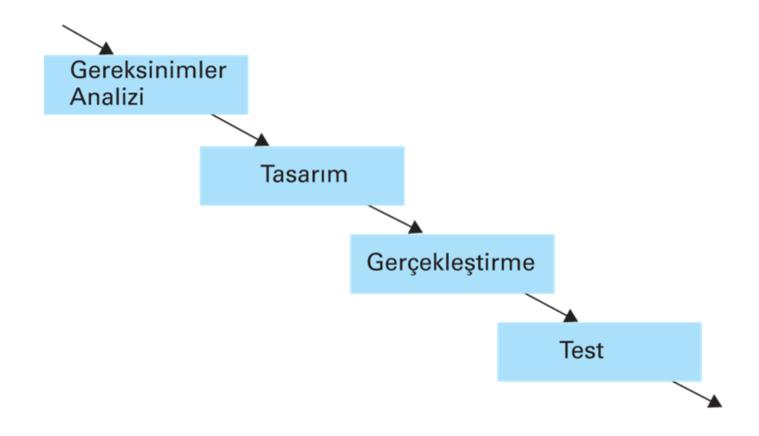

Şekil 7.1 Yazılımın Hayat Döngüsü

Şekil 7.2 Yazılım hayat döngüsünün geleneksel geliştirme safhası

Gereksinim Analiz Bölümü

- Gereksinimler
  - Uygulamaya yönelik
- Şartname
  - Teknik açıdan
- Yazılım gereksinimler belgesi

Tasarım Bölümü

- Metodolojiler ve araçlar
- İnsan arayüzü (psikoloji ve ergonomi)

Gerçekleştirme Bölümü

- Tasarımdan sistem oluşturma
  - Program yazma
  - Veri dosyaları oluşturma
  - Veritabanları geliştirme
- «Programcı» veya «yazılım analisti» rolleri?
  - Yazılım analisti, gereksinim ve tasarım aşamasında yoğunlaşır
  - Programcı ise gerçekleştirme aşamasında uzmanlaşır.

Test Bölümü

- Geçerlilik testi
  - Sistemin şartnameye uyduğunu onaylama
- Zaafiyet testi
  - Yazılım açıklarının bulunması

7.3 Yazılım Mühendisliği Metodolojileri

- Şelale Modeli
- Artırımlı Model
  - Prototipleme
- Tekrarlamalı model
- Açık kaynaklı geliştirme
- Çevik Metotlar

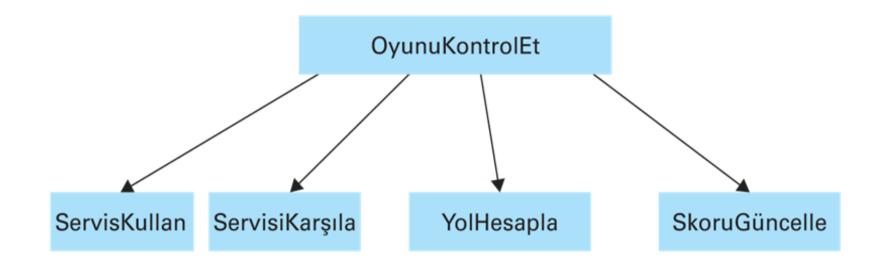

7.4 Modülerite

- Fonksiyonlar Zorunlu paradigma
- Nesne Nesne ilişikisine dayalı paradigma
  - Nesne İşbirliği diyagramları

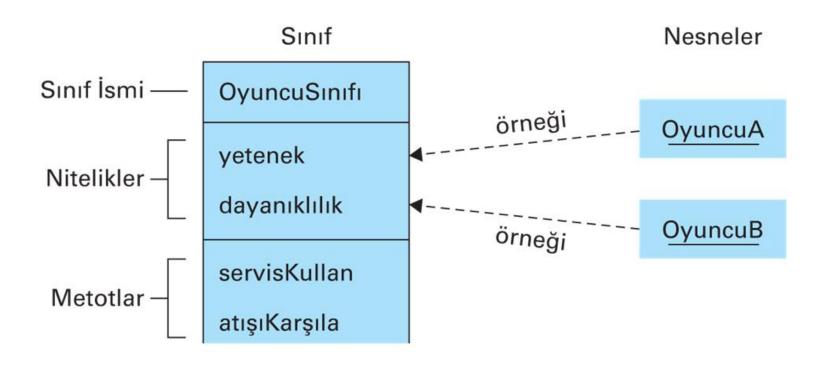

Şekil 7.3 Modülarite için Basit yapı grafiği

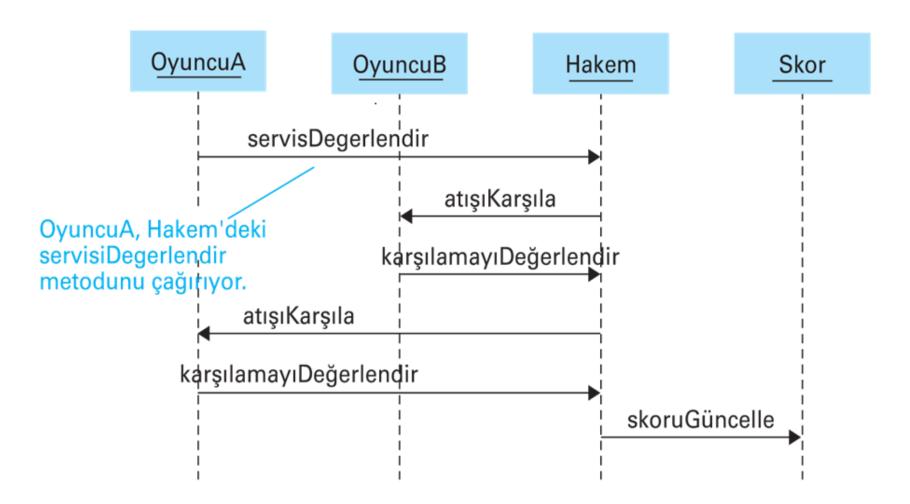

Şekil 7.4 OyuncuSınıfı ve örneklerin yapısı

Şekil 7.5 OyuncuA'dan gelen servisin sonucunda nesneler arasındaki etkileşim

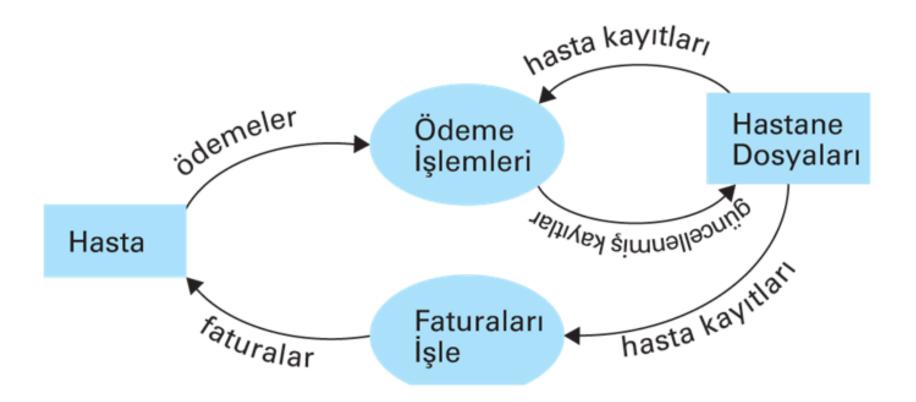

7.5 İş Araçları

- Veri akışı diyagramı
- Varlık ilişkisi diyagramı
  - Bire bir ilişki
  - Birden çoğa ilişki
  - Çoktan çoğa ilişki
- Veri sözlüğü

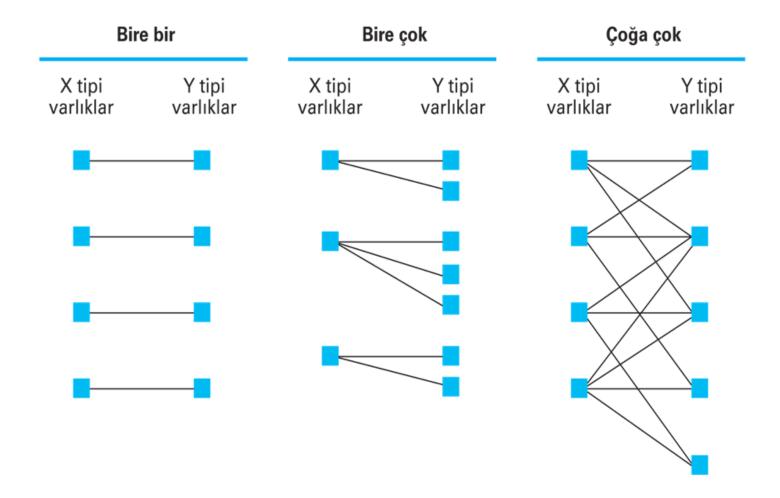

Şekil 7.8 Bir veri akış grafiği

Şekil 7.11 X ve Y tipi varlıkları arasında bire bir, bire çok ve çoğa çok ilişkiler

Birleşik Modelleme Dili

- Kullanım durumu diyagramı
  - Kullanım diyagramı
  - Elemanlar
- Sınıf diyagramı

Şekil7.9 Basit bir kullanım durumu

diyagramı Hastane Kayıt Sistemi Tıbbi Kayıtları Getir Tıbbi Kaydı Doktor Hemşire Güncelle Laboratuvar Sonuçlarını Getir Laboratuvar Sonuçlarını Güncelle Laboratuvar Teknisyeni Mali Kayıtları Getir Mali Kayıtları Yönetici Güncelle

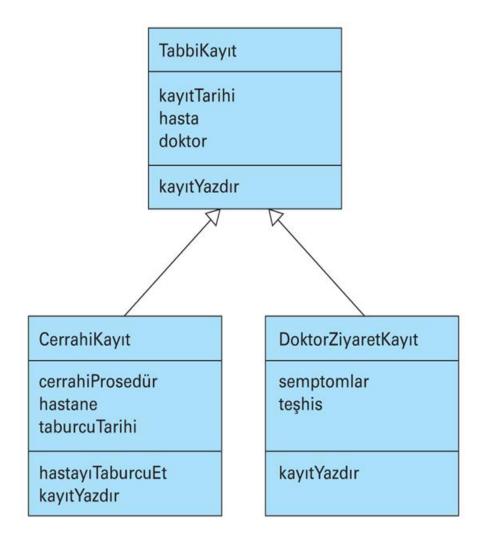

Şekil 7.10 Basit bir sınıf diyagramı

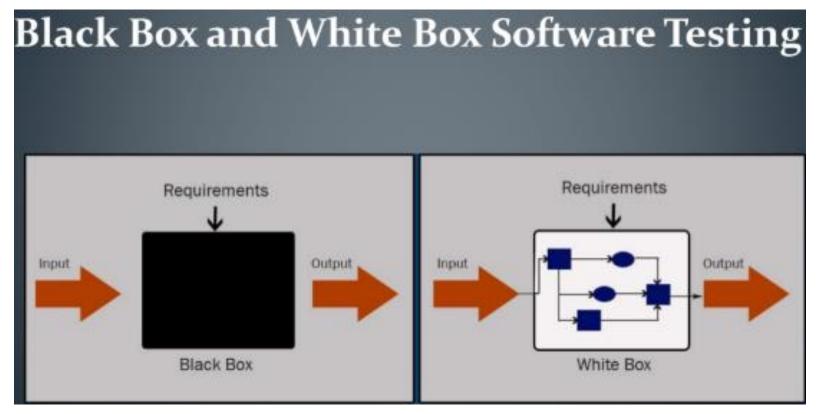
Şekil 7.12 Genellemeleri gösteren bir sınıf diyagramı

7.6 Kalite Sigortası

- Cam kutu (Beyaz kutu) testi
- Kara kutu testi

7.7 Dökümantasyon

- Kullanıcı dökümantasyonu
  - Bütün müşteriler için basılmış kitap
  - Çevrimiçi yardım modülleri
- Sistem dökümantasyonu
  - Kaynak kodu
  - Tasarım dökümanları
- Teknik dökümantasyonu
  - Kurulum, güncelleme vb. için

7.8 İnsan-Makine Arayüzü

- İnsan kullanımını kolaylaştırmak için tasarlanmış yazılım sistemi fikridir
- İnsan Ergonomisi fiziksel yetenekleri
- İnsan kognetiği (biliş) mental yetenekleri
  - Alışkanlıklar
  - Dikkat

7.9 Yazılım sahipliği ve yükümlülüğü

- Telif hakkı
  - Ürünün fikri mülkiyet haklarının korunması
  - Bütün işlerde vardır:
    - Şartname
    - Kaynak kodu
    - Son ürün

Fikri Mülkiyet

- Yazılım Lisansı
  - Sahipliği devretmeksizin başka bir kullanıcıya gerekli izinleri sağlayan yasal bir anlaşma
- Patent
  - Bilimsel ve teknik bir buluşun ya da böyle bir buluşu uygulama alanında kullanma hakkının kime ait olduğunu gösteren resmi belge.
  - Süreç pahalı ve zaman alıcıdır

